

DOKTORGRAD

Ansvar og yrkesrolle

Om den sosiale organiseringen av ansvar i sykehus.

Nina Olsvold

Førstemanuensis

Høgskolen Diakonova og NTNU Gjøvik

Arbeidsmiljø

Roller

Sykepleierolle

Sykehus

Sykepleien Forskning 2010;5(4):329-329

DOI: [10.4220/sykepleienf.2011.0041](https://doi.org/10.4220/sykepleienf.2011.0041)

Bakgrunn: Sykepleiere må i sin arbeidshverdag balansere mellom fordringer fra pasienter, pårørende og annet helsepersonell, samtidig som de må forholde seg til sykehusets rammebetingelser, og de krav som stilles til dem som arbeidstakere i en organisasjon.

Hensikt: Å utforske den praktiske betydningen av ansvar for sykepleiere i sykehus, og videre hvordan strukturelle og relasjonelle faktorer innvirker på hvordan ansvar organiseres og gjøres i sengeposter.

Metode: Etnografisk design med deltakende observasjon i fire sengeposter i tre sykehus, og kvalitative intervjuer med 30 sykepleiere og syv leger.

Resultat: Sykehusets temporale struktur, postenes arbeidsorganisering og arbeidsrelasjonene mellom sykepleiere og leger hadde betydning for håndteringen av ulike ansvarsforhold i postene, så vel som for hvem som følte og tok ansvar for hva. Høy grad av arbeidsdeling, samt sykehusenes turnus- og vaktordninger, svekket personkontinuiteten både i arbeidet og i ansvaret for den enkelte pasient. Rotfestede profesjonelle hierarkier og arbeidsmåter, samt ulik plassering i forhold til pasientene, ble funnet å ha innflytelse på hvordan sykepleiere og leger forholdt seg til eget og andres arbeid, og på hva de følte seg forpliktet til å ta ansvar for. Sykepleiernes ansvar i de undersøkte sengepostene kan beskrives som organisatorisk

uavgrenset, i det de i tillegg til etablerte arbeidspraksiser tok ansvar for en rekke uformelt delegerte og uspesifiserte oppgaver.

Konklusjon: Sykepleieres fleksible yrkesrolle gir store gevinster for sykehusorganisasjonen, men de hierarkiske relasjonene mellom sykepleiere og leger koblet med sykepleieres uavgrensede ansvarstaking, kan få uheldige virkninger for pasientsikkerhet og organisatorisk effektivitet, og for anerkjennelsen av sykepleieres bidrag i pasientbehandling og sykehusdrift.